

NORTURA SA AVD HÆRLAND
Postboks 360 Økern
0513 Oslo

Saksbehandler:

Anette Strømme

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved NORTURA SA AVD HÆRLAND

Kontrollnummer: 2020.022.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Lars Ove Flaten

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Anette Strømme

Andre deltagere fra virksomheten:

Tore-Ingar Engen

Beata Hølaas

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Kjersti Aastorp Hirth

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved NORTURA SA AVD HÆRLAND den 17.06.2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 3 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Nortura Hærland mangler oppdatert BAT-evaluering som omfatter all virksomhet på anlegget
- Nortura Hærland sin miljørisikovurdering er mangelfull
- Nortura Hærland sin internkontroll er mangelfull når det gjelder tanklagring av kjemikalier

Anmerkninger:

- Nortura Hærland sine rutiner på avfall kan forbedres
- Nortura Hærland kan forbedre sin samordningsplikt med Bioco og Norfersk

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

24. juni 2020

Anette Strømme

Kari Skogen

dato

kontrollør

seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Indre Østfold kommune v/ Vann, avløp, vei og renovasjon

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NORTURA SA AVD HÆRLAND	
Organisasjonsnr.: 973217070	Eies av: 938752648
Bransjenr. (NACE-kode): 10.130 - Produksjon av kjøtt- og fjørfevarer	

Kontrollert enhet

Navn: NORTURA SA AVD HÆRLAND	Anleggsnr.: 3014.0094.01
Kommune: Indre Østfold	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Næringsmiddelindustri, unntatt fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 1. april 2009	Sist endret: 7. februar 2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av tillatelsen etter forurensningsloven for Nortura SA avd Hærland datert 01.04.2009 med siste endringer 07.02.2019 overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til luft
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

NORTURA SA AVD HÆRLAND plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må NORTURA SA AVD HÆRLAND innen 25. september 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/Anette Strømme.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 4. juni 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil NORTURA SA AVD HÆRLAND bli ilagt et gebyr på kr 26 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Nortura Hærland mangler oppdatert BAT-evaluering som omfatter all virksomhet på anlegget

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven for Nortura SA avd Hærland, datert 01.04.2009 sist endret 07.02.2019, punkt 13 Undersøkelser og utredninger (Tillatelsen)
Forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 1 punkt 6.4 a og b.

Kommentarer:

Nortura Hærland er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED), og herunder BREF for slakterier «Slaughterhouses and Animal By-products Industries» og BREF for næringsmiddel «Food, drink and milk industries», jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 1 punkt 6.4 a) og b).

Det er et vilkår i tillatelsen om at Nortura Hærland skal lage en oppdatert BAT-evaluering som omfatter all virksomhet på anlegget. BAT-evalueringen skal omfatte både horisontale og bransjespesifikke BREFer og skal sendes Fylkesmannen senest 30.06.2019.

Under tilsynet kunne Nortura Hærland vise at de hadde utarbeidet en BAT-evaluering for Bioco anlegget, som er et produksjonsbygg for enzymatisk hydrolyse som stod ferdig senhøsten 2018. Denne var ikke sendt Fylkesmannen. Det er ikke laget en BAT-evaluering for hele anlegget Nortura Hærland.

Nortura Hærland må utarbeide en BAT-evaluering som tar for seg BREF for slakterier og BREF for næringsmidler. Vi gjør oppmerksom på at det for næringsmidler er publisert nye BAT-konklusjoner 04.12.2019. For disse har Miljøstyrelsen i Danmark laget BAT-sjekklister som kan brukes i vurderingen om deres virksomhet drifter i tråd med BAT-konklusjonene og overholder utslippsgrensene som er definert som BAT-AEL

<https://mst.dk/erhverv/industri/bat-bref/liste-over-alle-brefer/foedevarer-drikkevarer-og-maelk/>

BAT-evalueringen må omfatte all virksomhet under Nortura sin tillatelse på Hærland. Denne skal sendes Fylkesmannen innen 25.09.2020.

Avvik 2

Nortura Hærland sin miljørisikovurdering er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 3.1 Prosess- og sanitæravløp.

Tillatelsen punkt 10.1 Miljørisikoanalyse.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 punkt 6.

Kommentarer:

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Utfra gjennomgangen av den fremlagte miljørisikovurdering (ROS analysen) datert 25.08.2017 påpeker vi følgende mangler:

- Miljørisikovurderingen var ikke blitt systematisk oppdatert ved endringer eller ved nye rutiner for ytre miljø. For eksempel ble ikke miljørisikovurderingen oppdatert da det nye anlegget Bioco ble etablert.
- Overholdelse av tillatelsen fra Fylkesmannen og påslippskrav fra Indre Østfold kommune er ikke risikovurdert.
- Tillatelsen punkt 3.1 stiller vilkår om at følgende skal inngå i miljørisikovurderingen; «Prosessavløpet skal fordrøyes i utjevningsbasseng. Det skal holdes tilstrekkelig ledig kapasitet i utjevningsbassenget til at bedriften rekker å aksjonere ved eventuell stans i kommunens avløpsanlegg. Aksjonstider og nødvendig buffervolum skal fremgå av bedriftens dokumenterte miljørisikoanalyse, jf. vilkår 10.» Dette var ikke vurdert i miljørisikovurderingen.

Avvik 3

Nortura Hærland sin internkontroll er mangelfull når det gjelder tanklagring av kjemikalier

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall (tanklagringsforskriften).

Kommentarer:

Tanker som ikke er nedgravet og inneholder farlige kjemikalier er regulert i forurensningsforskriften kapittel 18 om tanklagring. Kapittelet gjelder for tanker med petroleumsprodukter på mer enn 10 m³ og for andre kjemikalier og farlig avfall på mer enn 2 m³.

Nortura Hærland har to tanker for fellingskjemikalier i renseanlegget, hver tank er på 15 m³. Utjevningsbassengene i renseanlegget fungerer som oppsamlingsarrangementet for tankene ved eventuelle spill eller brudd på tank og tilknyttede rør/påkoblinger. Tankene var ikke tilstrekkelig risikovurdert og risikovurderingen var mangelfull når det gjaldt tilknyttede rør, ventiler, oppsamlingsarrangement og aktiviteter som er tilknyttet tankene.

Tanklagring var ikke en del av beredskapsplanen for Nortura Hærland. Det er krav om minst en årlig beredskapsøvelse for tanklagring, dette følger av § 18-7. Nortura Hærland må ta inn tanklagring og årlig øvelse i sin beredskapsplan.

Tankene med tilhørende rørsystem og eventuelle barrierer var ikke underlagt et dokumentert forebyggende vedlikeholdssystem. Rutiner for drift og overvåking av tankene var ikke dokumentert i bedriftens internkontrollsystem jamfør § 18-6.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Nortura Hærland sine rutiner på avfall kan forbedres

Kommentarer:

Avfallsrutiner ved Nortura Hærland kan forbedres. Virksomheten hadde utarbeidet en rutine for avfallshåndtering, men elektronisk deklarerings av farlig avfall var ikke beskrevet.

Nortura Hærland har en oljeutskiller, men det kunne ikke fremvises dokumentasjon på at denne blir tømt. Oljeutskillere skal inspiseres og tømmes hvert år og avfallet skal deklarerer som farlig avfall.

Ved befaringen ble det observert at EE-avfall ble lagret utendørs uten klimavern, med fare for forurensning.

Anmerkning 2

Nortura Hærland kan forbedre sin samordningsplikt med Bioco og Norfersk

Kommentarer:

På Sloraveien 60 Hærland er det i dag tre virksomheter; Nortura SA avd. Hærland, Norfersk som er et datterselskap av Nortura SA, og Bioco som er et samarbeidsprosjekt mellom Nortura og Felleskjøpet Agri.

Alle tre virksomhetene fører avløpsvann til Nortura Hærland sitt renseanlegg. Nortura Hærland har i dag god dialog med de andre virksomhetene, men dette er ikke formalisert. Vi anbefaler at samordningsplikten formaliseres.

8. Andre forhold

Nortura Hærland har et fyringsanlegg for fyringsolje (rene brensler) med effekt 2,5 MW. Det tas målinger fra utslippene fra fyringsanlegget annethvert år.

Nortura Hærland renser prosessavløpsvann og spillvann fra eget slakteri, samt fra Bioco og Norfersk som alle er lokalisert på Sloraveien 60 Hærland. Avløp føres til behandling lokalt i eget kjemisk flotasjonsrenseanlegg før påslipp til kommunalt spillvannsnett og Mysen renseanlegg i Indre Østfold kommune. Prosesslam tas ut fra Norturas renseanlegg, avvannes og leveres til Frevar. Nortura Hærland har i 2019 hatt utfordringer med renseanlegget sitt etter Bioco ble satt i drift. Nortura Hærland har ikke klart å overholde grenseverdiene i tillatelsen i 2019. Nortura Hærland opplyste under tilsynet at de har funnet årsaken til dette, en disktrørke der ene utløpet fungerte som slurpefunksjon av råvare fra Bioco og rett ut til Norturas renseanlegg. Disktrørken og utløpet fra Bioco er nå utbedret. Dette ga gode utslag på analyseresultatene på utslippene fra Norturas renseanlegg. Representanter fra Nortura Hærland kunne under tilsynet vise til analyseresultater for 2020 der resultatene var innenfor grenseverdiene for utslipp satt i tillatelsen. Nortura Hærland har også innført nye rutiner som skal sikre mindre søl og mer oppsamling på produksjonsanleggene for å minke tilførsler

til Norturas renseanlegg. Nortura Hærland har påslippskrav fra Indre Østfold kommune (tidligere Eidsberg kommune) om påslipp til Mysen renseanlegg, datert 12.05.2015.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

10. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Drift av oljeutskillere (M30)
- Gebyr ved kontroll (M297)